

Club de Lectura

Trenca-t'hi el cap: la cultura com a motor de la re-evolució cerebral

De David Bueno

El passat dimarts 16 de novembre, dins del marc de la Setmana de la Ciència, va tenir lloc, com ja és tradició, el Club de Lectura organitzat conjuntament per la Biblioteca de Banyoles i Astrobanyoles i conduït pel company Jaume Bayó.

Ja en són 12 les edicions en col·laboració i els temes han estat molt diversos, començant per l'ecologia, passant per la ciència ficció i enguany la neurociència.

El coneixement del cervell és un tema en el qual estem encara a les beceroles, i que fa pensar que al igual que passa amb la resta de sistemes complexos, encara que en poguéssim arribar a conèixer totes les parts, això no garanteix que en coneguem les seves propietats i el seu funcionament.

Es va comentar que és un llibre molt optimista, en creure en el rejuveniment del cervell gràcies a la cultura. Era una evidència per la majoria dels participants que l'aprenentatge, la realització d'activitats diferents, tant intel·lectuals com manuals, rejoyeneix. Aquest llibre ens ha donat una base científica al que era solament una sensació. Ara sabem que noves habilitats creen connexions i camins neuronals nous i que flexibilitzen el cervell. I un cervell més flexible, és un cervell més jove. Evidentment tot aquest rejuveniment es pot produir sempre que no tinguis a prop un Alzheimer o una malaltia degenerativa, que estem encara molt lluny de poder tractar.

En algunes persones havia impactat el fet de què el cervell tria aquelles connexions entre neurones que són més reconegudes per la societat que ens envolta, per tant rendim a reproduir les idees predominants en el nostre entorn. Existeix doncs el lliure albir? Solament si estem en una societat que valori l'esperit crític, podrem avaluar aquestes connexions, i triar-ne unes altres, en cas contrari repetirem les idees que són acceptades per la societat.

Va agradar la idea de que badar augmenta la creativitat i es va comparar amb l'oci creatiu dels grecs. Necessitem més estones sense fer res, en un món que valora la rapidesa i la immediatesa. A partir d'aquí es va passar a parlar de l'autoconeixement, que passa per la introspecció i per definir la pròpia visió d'un mateix.

Finalment, algú va comentar que es poden comparar les xarxes socials, les interconnexions, la comunicació, amb aquest sistema complex que és el cervell.

Anna Larroy